

Karel Zahradník (1848–1916)

II. Faktografické přílohy

In: Martina Bečvářová (author); Ján Čižmár (author): Karel Zahradník (1848–1916). (Praha–Záhřeb–Brno). (Czech). Praha: Matfyzpress, 2011. pp. [263]–336.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/402146>

Terms of use:

© Bečvářová, Martina

© Čižmár, Ján

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

II. FAKTOGRAFICKÉ PŘÍLOHY

SEZNAM PUBLIKACÍ KARLA ZAHRADNÍKA

Hlavním zdrojem při sestavování tohoto přehledu publikací Karla Zahradníka byl seznam, který byl po Zahradníkově smrti otiskán v Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky v článku J. Vojtěcha nazvaném *Karel Zahradník. O životě a činnosti jeho*.¹ Informace v něm obsažené byly pečlivě prověřeny doplněny a upřesněny, bylo přihlédnuto i k *Indexům Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky*² I–XX a I–XXX, k údajům v některých časopisech a bibliografických dílech:

- *Jahrbuch über die Fortschritte der Mathematik* (J),
- *Revue semestrielle des publications mathématiques* (R),
- *Bulletin des sciences mathématiques (et astronomiques)* (B),³
- *Bolletino di bibliografia e di storia delle scienze matematiche e fisiche* (S),⁴
- C. von Würzbach: *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich*⁵ (W),
- J. C. Poggendorff: *Biographisch-literarisches Handwörterbuch zur Geschichte der exakten Wissenschaften*⁶ (P),
- T. Muir: *The Theory of Determinants in the Historical Order of Development I.–IV.*⁷ (Mu1),
- T. Muir: *Contributions to the History of Determinants 1900–1920*⁸ (Mu2),
- H. Wieleitner: *Bibliographie der höheren algebraischen Kurven für den Zeitabschnitt von 1890–1904*⁹ (K).

¹ J. Vojtěch: *Karel Zahradník. O životě a činnosti jeho*, Časopis pro pěstování matematiky a fyziky 46(1917), str. 289–304.

² A. Pánek: *Index ČPMF za ročníky I.–XX.*, JČM, Praha, 1892; A. Pánek: *Index ČPMF za ročníky I.–XXX.*, JČM, Praha, 1901.

³ V letech 1870 až 1876 vyšlo 11 svazků první série tohoto časopisu. Od roku 1877 vycházel každoročně jen jeden svazek druhé série, který byl rozdělen na dvě části. První obsahovala delší recenze zajímavých monografií a stěžejních učebnic, druhá kratší referáty časopiseckých prací uveřejněných v matematických časopisech světové úrovně.

⁴ V letech 1868 až 1885 vyšlo 20 svazků tohoto časopisu, který obsahoval různé rozsáhlé studie o historii matematiky a soupisy obsahů důležitých matematických časopisů tištěných německy, francouzsky nebo italsky. Nebyly v něm uveřejňovány „klasické“ odborné recenze.

⁵ Zahradníkově jméno není v lexikonu uvedeno.

⁶ Zahradníkově jméno viz Band 3, 1898, str. 1476–1477, Band 4, 1904, str. 1679, Band 5, 1926, str. 1402.

⁷ London, 1906, 1911, 1920, 1923, 11 + 491, 16 + 475, 26 + 503, 31 + 508 stran. Zahradníkově jméno je ve třetím svazku.

⁸ London, 1930, 24 + 408 stran.

⁹ Beilage zum Jahresbericht der königl. humanistischen Gymnasiums zu Speyer für das Schuljahr 1904/05, Leipzig, 1905. Zahradníkově jméno viz str. 35 a 42.

Na základě studia chorvatských a českých archivních materiálů byl původní Vojtěchův seznam rozšířen o litografie Zahradníkových vysokoškolských přednášek, překlady, recenze, ediční práce a novější tisky jeho učebnic. Další informace byly získány v českých, chorvatských a německých knihovnách a archívech. Zahradníkovy chronologicky řazené publikace jsou psány italikou, jeho chorvatské a německé práce jsou citovány v originále, překlady jejich názvů do češtiny nejsou uvedeny. Pro přepis názvů byla zvolena moderní konvence přepisu.¹⁰ Jednotlivé položky seznamu jsou označeny velkým písmenem Z a pořadovým číslem tak, aby byly snadno odlišitelné od ostatních v monografii citovaných zdrojů.

Karel Zahradník publikoval zejména v následujících v časopisech: *Časopis pro pěstování matematiky a fysiky*, *Archiv matematiky a fysiky*, *Sitzungsberichte der königlichen böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften*, *mathematisch-naturwissenschaftliche Classe* (od roku 1874 pod názvem Zprávy ze zasedání Královské České Společnosti Nauk v Praze, později jako *Věstník Královské České Společnosti Nauk v Praze*), *Archiv der Mathematik und Physik*, *Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlichen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien*, *Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu* a *Nastavni vjestnik (časopis za srednje škole)*. V níže uvedeném seznamu byly pro tyto časopisy použity následující srozumitelné zkratky: ČPMF, AMF, KČSN, AMP, SAWW, RJAZU a NV.

U prací, které byly citovány v referativních časopisech a biografických dílech, jsou uvedeny příslušné odkazy (i se šifrou či jménem referenta).

Články, učebnice a monografie

- [Z1] *Jaké jest geometrické místo průseků tečen jedné kuželosečky s polarami bodů dotyčných vzhledem ke kuželosečce druhé?*
 ČPMF 1(1872), str. 146–147.
 P
 B: I-6(1874), 93, E. W.
- [Z2] *O vzorcích goniometrických.*
 ČPMF 2(1873), str. 146.
 B: I-8(1875), 123, E. W. J: 5(1873), 295, Em. Weyr
- [Z3] *O symbolech analytické geometrie a jich upotřebení.*
 ČPMF 2(1873), str. 172–183, 266–276; 3(1874), str. 91–96, 153–164, 199–206.
 [Bylo publikováno pod stejným názvem Jednotou českých matematiků (Praha, 1876, 26 stran) jako samostatný tisk.]
 P J: 5(1873), 414, Em. Weyr
 B: I-8(1875), 123, E. W. J: 6(1874), 406, Em. Weyr
 B: I-8(1875), 127, E. W.
 B: I-11(1876), 82, Ed. W.

¹⁰ Viz *Pravidla českého pravopisu*, 2. vydání, Academia, Praha, 2005.

- [Z4] *Křivky cissoidalné.*
 ČPMF 2(1873), str. 183–185.
 P J: 5(1873), 366, Em. Weyr
 B: I-8(1875), 123, E. W.
- [Z5] *Theorie der Cissoide auf Grundlage eines rationalen Parameters.*
 KČSN 1873, str. 221–234.
 P J: 5(1873), 366
 B: I-8(1875), 231–232, E. W. J: 6(1874), 441, Maynz
 S: 8(1875), 351
- [Z6] *Zur Theorie der Curven dritter Ordnung und dritter Classe.*
 KČSN 1873, str. 298–305.
 P J: 5(1873), 366
 B: I-8(1875), 232, E. W. S: 8(1875), 351
- [Z7] *Zur Theorie der Curven dritter Ordnung und vierter Classe.*
 KČSN 1873, str. 310–325.
 P J: 5(1873), 366, August
 B: I-8(1875), 232, E. W. S: 7(1874), 210
 S: 8(1875), 351
- [Z8] *Über harmonische Punktsysteme auf rationalen Curven dritter und vierter Ordnung.*
 KČSN 1874, str. 12–15.
 P J: 7(1875), 357, Maynz
 B: I-9(1875), 49, E. W. S: 8(1875), 351
- [Z9] *Theorie der Cardioide.*
 KČSN 1874, str. 180–188.
 B: I-9(1875), 50, E. W. J: 7(1875), 451, Maynz
 S: 8(1875), 351
- [Z10] *Cissoidalcurven.*
 AMP 56(1874), str. 8–10.
 P J: 6(1874), 443, Maynz
 B: I-8(1875), 172 S: 8(1875), 235
- [Z11] *Ein geometrischer Lehrsatz.*
 AMP 56(1874), str. 11–15.
 P J: 6(1874), 438, Schubert
 B: I-8(1875), 172 J: 6(1874), 358
- [Z12] *Welches ist die Bedingungsgleichung, unter welcher vier Punkte in einem Kreise liegen?*
 AMP 56(1874), str. 15–16.
 P J: 6(1874), 427
 B: I-8(1875), 172

- [Z13] *Rationale ebene Curven 3. Ordnung.*
 AMP 56(1874), str. 134–152; 58(1876), str. 23–36; 61(1877), str. 1–18.
 P J: 6(1874), 418, Brill
 B: **I-8**(1875), 177 J: 7(1875), 417, August
 B: **I-11**(1876), 217 J: 9(1877), 502, August
 B: **II-2**(1878), 2. část, 5 S: 8(1875), 560
 S: 10(1877), 549
- [Z14] *Harmonische Punktsysteme auf rationalen Curven dritter und vierter Ordnung.*
 AMP 56(1874), str. 349–353.
 P J: 6(1874), 439, Schubert
 B: **I-8**(1875), 180 S: 7(1874), 505
- [Z15] *Theorie kardioidy.*
 AMF 1(1875), str. 25–40.
 P
 B: **I-8**(1875), 112
 B: **II-1**(1877), 2. část, 170
- [Z16] *Theorie křivek racionálních třetí třídy.*
 AMF 1(1875), str. 120–131.
 P
 B: **II-1**(1877), 2. část, 172
- [Z17] *Aufgabe über berührende Kreise.*
 AMP 57(1875), str. 327.
 P S: 8(1875), 224
 B: **I-11**(1876), 216
- [Z18] *Geometrie kruhu.*
 ČPMF 5(1876), str. 10–23, 67–77, 151–157, 215–220, 252–260.
 P J: 8(1876), 322, Em. Weyr
- [Z19] *O jistém geometrickém vztahu vznikajícím křivkami třetího stupně a třetí třídy.*
 AMF 2(1876), str. 101–104.
 P
 B: **II-3**(1879), 2. část, 160, Ed. W.
- [Z20] *Výtvary jednoznačně příslušných prvků dvou racionálních rovinných křivek.*
 AMF 2(1876), str. 109–112.
 P
 B: **II-3**(1879), 2. část, 161, Ed. W.
- [Z21] *Vlastnosti jistých trojin oskulačních na kuželosečce.*
 AMF 2(1876), str. 227–235.
 P
 B: **II-3**(1879), 2. část, 162, Ed. W.

- [Z22] *Beitrag zur Theorie der Cissoide.*
 AMP 59(1876), str. 335–336; 62(1878), str. 443–447.
 P J: 8(1876), 470, Maynz
 B: II-4(1880), 2. část, 118 J: 10(1878), 485, Maynz
- [Z23] *Theorie der Cardioide.*
 AMP 59(1876), str. 337–350.
 P J: 8(1876), 437
 B: II-1(1877), 2. část, 161 S: 9(1876), 617
- [Z24] *Eine Quadratur.*
 AMP 59(1876), str. 448.
 B: II-1(1877), 2. část, 162 J: 8(1876), 172, F. Müller
- [Z25] *O místě bodu, jehož tětiva styku má pro danou kuželosečku stálou délku.*
 ČPMF 6(1877), str. 139–142.
 P
 B: II-2(1878), 2. část, 70
- [Z26] *Transformace souřadnic pravoúhelných.*
 ČPMF 6(1877), str. 257–262.
 B: II-2(1878), 2. část, 70 J: 9(1877), 467, Studnička
- [Z27] *Geometrischer Ort der Punkte constanter Berührungsdreiecke in Bezug auf die Cissoide.*
 KČSN 1877, str. 125–128.
 P J: 10(1878), 485, Maynz
 B: II-3(1879), 2. část, 120, Ed. W. S: 11(1878), 696
 B: II-4(1880), 2. část, 129, Ed. W.
- [Z28] *Pole constanter Berührungsdreiecke bei der Cardioide.*
 KČSN 1877, str. 184–188.
 P J: 10(1878), 484, Maynz
 B: II-3(1879), 2. část, 121, Ed. W. S: 11(1878), 696
 B: II-4(1880), 2. část, 130, Ed. W.
- [Z29] *Zusammenhang zwischen dem Pole und dem Schwerpunkte des Berührungsdreieckes bei der Cardioide.*
 KČSN 1877, str. 188–190.
 P J: 10(1878), 484, Maynz
 B: II-3(1879), 2. část, 121, Ed. W.
 B: II-4(1880), 2. část, 130, Ed. W.
- [Z30] *Über eine geometrische Verwandtschaft in Bezug auf Curven dritter Ordnung und dritter Classe.*
 SAWW 75(1877), str. 437–440.
 P S: 10(1877), 468
 B: II-2(1878), 2. část, 234

- [Z31] *O skladu kriterija konvergentnosti i divergentnosti bezkonačných redova.*
 RJAZU 40(1877), str. 147–158.
 P
 B: **II-3**(1879), 2. část, 240, S.
- [Z32] *O suvislosti Neperovih logarithama s naravskimi.*
 RJAZU 40(1877), str. 159–165.
 P
 B: **II-3**(1879), 2. část, 240, S.
- [Z33] *O nekih krivuljah izvedenih iz sjeka čunja.*
 RJAZU 40(1877), str. 166–171.
 P
 B: **II-3**(1879), 2. část, 240, S.
- [Z34] *Ort der Punkte constanter Berührungssehnen in Bezug auf einen Kegelschnitt.*
 AMP 61(1877), str. 220–224.
 P S: **10**(1877), 550
 B: **II-2**(1878), 2. část, 7
- [Z35] *O souvislosti kriterií konvergence nekonečných řad.*
 ČPMF 7(1878), str. 91–102.
 P J: **10**(1878), 176, Studnička
 B: **II-2**(1878), 2. část, 72
- [Z36] *O některých křivkách z kuželosečky odvozených.*
 ČPMF 7(1878), str. 168–173.
 B: **II-2**(1878), 2. část, 72 J: **10**(1878), 486, Studnička
- [Z37] *Příspěvek k trigonometrii.*
 ČPMF 7(1878), str. 245–248.
 B: **II-2**(1878), 2. část, 73 J: **10**(1878), 365, Schemmel
- [Z38] *Z analytické geometrie roviny.*
 ČPMF 7(1878), str. 248–252.
 B: **II-2**(1878), 2. část, 73 J: **10**(1878), 452, Studnička
- [Z39] *Über die Krümmungcurve des Basispunktes eines Curvenbüschels n-ter Ordnung.*
 KČSN 1878, str. 250–253.
 P J: **11**(1879), 494, Toeplitz
 B: **II-4**(1880), 2. část, 131, Ed. W. S: **12**(1879), 942
- [Z40] *Neue Eigenschaften der Kegelschnitte.*
 AMP 62(1878), str. 111–112; 63(1879), str. 93.
 P J: **10**(1878), 476, Maynz
 B: **II-4**(1880), 2. část, 115 S: **11**(1878), 223
 B: **II-4**(1880), 2. část, 119 S: **11**(1878), 809

- [Z41] *Beitrag zur Trigonometrie.*
AMP 62(1878), str. 330–332.
P J: 10(1878), 365, Schemmel
B: II-4(1880), 2. část, 117 S: 11(1878), 494
- [Z42] *O derminantih drugoga i trećega stupnja. Za porabu viših srednjih učilišta.*
Zagreb, 1878, 39 stran.
Mu1, str. 73 S: 12(1879), 444
- [Z43] *Příspěvek k upotřebení determinantů.*
ČPMF 8(1879), str. 32–33.
B: II-7(1883), 2. část, 90, A. S. et Ed. W. J: 11(1879), 121, Studnička
- [Z44] *O hmotě trojosého ellipsoidu. (Příklad na integraci trojnásobnou).*
ČPMF 8(1879), str. 188–189.
B: II-7(1883), 2. část, 93, A. S. et Ed. W. J: 11(1879), 225, Studnička
- [Z45] *Über das Normalenproblem für die Parabel.*
KČSN 1879, str. 98–109.
P J: 12(1880), 554, Rodenberg
- [Z46] *Beitrag zur Theorie der Kardioide.*
AMP 63(1879), str. 94–97.
P J: 11(1879), 516, Maynz
B: II-4(1880), 2. část, 119 S: 11(1878), 809
- [Z47] *Prvé počátky nauky o determinantech. Pro vyšší střední školy.*
Praha, 1879, 48 stran.
P J: 11(1879), 105, Studnička
ČPMF: 8(1879), 297–298
- [Z48] *Neke vlastitosti trojina točaka oskulacije kod lemniskate.*
RJAZU 53(1880), str. 207–213.
P
- [Z49] *Vlastitosti trojina oskulacije kod strophoidē.*
RJAZU 53(1880), str. 214–224.
- [Z50] *Vlastnosti trojin oskulačnich na strophoidě.*
ČPMF 10(1881), str. 261–271.
P J: 13(1881), 510, Stolz
- [Z51] *Vlastitosti nekih trojina točaka na cisoidi.*
RJAZU 61(1882), str. 69–102.
P
- [Z52] *O krivuljah u ravnini.*
RJAZU 64(1882), str. 1–65; 75(1885), str. 79–180.
P

- [Z53] *Teorija parabole na temelju racionalnoga parametra.*
 RJAZU 64(1882), str. 105–152; 72(1885), str. 145–154.
 P
- [Z54] *Vlastnosti jistých trojin bodových na cissoidě.*
 ČPMF 12(1883), str. 105–137.
 P J: 15(1883), 606, Studnička
- [Z55] *Osculationstripel am Kegelschnitte.*
 AMP 69(1883), str. 419–426.
 P J: 15(1883), 598, Mainz
- [Z56] *Analytická geometrie v rovině. Pro školu.*
 K. Bellmann, Praha, 1883, 144 stran; 2. vydání, K. Bellmann, Praha,
 1884, 144 stran.
 ČPMF: 13(1884), 44–47, Kostěněc J: 15(1883), 576, Studnička
 ČPMF: 13(1884), 157–160, Kostěněc
 ČPMF: 13(1884), 160, redakce
 ČPMF: 13(1884), 212, redakce
 Athenaeum: 1(1884), 173–176, W.
 Časopis musea království Českého: 57(1883), 605–606, Studnička
- [Z57] *Geometrijske opazke.*
 RJAZU 75(1885), str. 211–220.
 P
- [Z58] *Prilog za riešitbu kvadratičkih jednačaba pomoću Gauss-ievih logaritama.*
 RJAZU 83(1887), str. 153–161.
 P
- [Z59] *Prilog k teoriji kubične involucije na čunjosjeku.*
 RJAZU 92(1888), str. 73–101; 95(1889), str. 1–23.
 P
- [Z60] *Eigenschaften gewisser Punkttripel auf der Cissoide.*
 AMP (2) 6(1888), str. 392–414.
 P J: 20(1888), 743, Müller
- [Z61] *Über einige Winkel- und Längenrelationen am Dreiecke.*
 AMP (2) 6(1888), str. 415–423.
 P J: 20(1888), 556, Mainz
- [Z62] *O řešení kvadratických rovnic logaritmů Gaussovými.*
 ČPMF 18(1889), str. 9–17.
 J: 21(1889), 94, Studnička
- [Z63] *Vlastitost skupina stičišta na Descartesovu listu.*
 RJAZU 104(1891), str. 115–119.
 P

- [Z64] *Prilog k teoriji strophoide.*
RJAZU 104(1891), str. 120–142.
P
- [Z65] *Prilog k teoriji cisoide.*
RJAZU 106(1891), str. 130–132.
P
- [Z66] *O hiperboličkoj transformaciji.*
NV 1(1893), str. 60–63.
P
- [Z67] *Geometrijski značaj izraza $d^2r/d\varphi^2$, $d^2\varphi/dr^2$.*
NV 1(1893), str. 364–365.
- [Z68] *Izvodi iz Pitagorina poučka.*
NV 3(1895), str. 189–191.
- [Z69] *O skupinách bodů dotýčných na listu Descartesově.*
ČPMF 24(1895), str. 282–286.
K
J: **26**(1895), 681, Lerch
R: **4-II**(1896), 123, A. Strnad
- [Z70] *Dalnji prilog teoriji cisoide.*
RJAZU 122(1895), str. 95–124.
P
- [Z71] *Prilog k teoriji krivulja trećega stupnja i trećega razreda.*
RJAZU 123(1895), str. 1–16.
P
- [Z72] *Zum Pythagoräischen Lehrsätze.*
AMP (2) 14(1895), str. 105–108.
P
J: **26**(1895), 667, Hoppe
R: **4-I**(1896), 21, P. Molenbroek
- [Z73] *K větě Pythagorově.*
ČPMF 25(1896), str. 261–265.
J: **27**(1896), 394, Sucharda
R: **6-I**(1898), 118, A. Strnad
- [Z74] *Izvodi iz Pappusova poučka.*
NV 4(1896), str. 124–132.
P
- [Z75] *Geometrijska vježbenica za više razrede srednjih učilišta. Spoluautor D. Segen. Svazek I., Planimetrija i stereometrija. Svazek II., Trigonometrija i analitična geometrija.*
Svazek I., Zagreb, 1896, 105 stran; 2. vydání, Zagreb, 1905, 119 stran;
3. vydání, Zagreb, 2003; Svazek II., Zagreb, 1899, 146 stran.
[V roce 1904 byla učebnice přeložena V. N. Ikonomovem do bulharštiny.]
ČPMF: **28**(1899), 126–127, A. Strnad
R: **9-I**(1901), 136, A. Sucharda
ČPMF: **29**(1900), 271–272, A. Strnad
R: **9-II**(1901), 132, A. Sucharda

- [Z76] *Nov prilog teoriji Descartesova lista.*
 RJAZU 131(1897), str. 41–62.
 P
- [Z77] *Prilog teoriji čunjosječica.*
 RJAZU 131(1897), str. 63–71.
 P
- [Z78] *Zur Theorie der Lemniskate.*
 AMP (2) 16(1898), str. 327–332.
 P
 K
 J: **29**(1898), 511, Hoppe
 R: **7-I**(1899), 24, P. Molenbroek
- [Z79] *Príspevek k theorii lemniskaty.*
 ČPMF 28(1899), str. 27–31.
 P
 K
 J: **30**(1899), 528, Sucharda
 R: **9-I**(1901), 134, A. Sucharda
- [Z80] *Príspevek k theorii kuželoseček.*
 ČPMF 28(1899), str. 37–45.
 J: **30**(1899), 481, Sucharda
 R: **9-I**(1901), 134, A. Sucharda
- [Z81] *O větě Pappusově.*
 ČPMF 28(1899), str. 111–122.
 J: **30**(1899), 516, Sucharda
 R: **9-I**(1901), 135, A. Sucharda
- [Z82] *Zum Pappus'schen Lehrsatz.*
 AMP (2) 17(1899), str. 79–88.
 P
 J: **30**(1899), 516, Schubert
 R: **8-I**(1900), 20, J. C. Marx
- [Z83] *Zur Kegelschnittslehre.*
 AMP (2) 17(1899), str. 89–96.
 P
 J: **30**(1899), 522, Schubert
 R: **8-I**(1900), 20, J. C. Marx
- [Z84] *Contribution à la théorie des cubiques cuspidales.*
 Nouvelles annales de mathématiques (3) 18(1899), str. 389–407.
 P
 B: **II-24**(1899), 2. část, 211–212, H. B.
 K
 J: **30**(1899), 525, Wölffig
 R: **8-I**(1900), 85, D. Coelingh
- [Z85] *Dr. Fr. J. Studnička. Životopisná vzpomínka.*
 Osvěta 1903, str. 438–441.
- [Z86] *Príspevek ku theorii Descartes-ova listu.*
 ČPMF 33(1904), str. 481–500.
 K
 J: **35**(1904), 610
 R: **13-I**(1905), 132, K. Petr

- [Z87] *Beitrag zur Theorie der rationalen Kurven dritter Ordnung.*
SAWW 113(1904), str. 973–986.
P J: **35**(1904), 601, Müller
R: **13-II**(1905), 144, J. Cardinaal
- [Z88] *Descartesův list jako cissoidala.*
ČPMF 34(1905), str. 19–21.
P J: **36**(1905), 650, Petr
R: **14-I**(1906), 130, K. Petr
- [Z89] *O jisté biracionální kubické transformaci a jejím upotřebení v teorii křivek.*
ČPMF 34(1905), str. 105–123, 329–341; 38(1909), str. 6–25.
J: **36**(1905), 649, Petr
J: **40**(1909), 730, Petr
R: **14-I**(1906), 130, K. Petr
R: **19-I**(1911), 99, K. Petr
- [Z90] *Zur Theorie der linearen Differenzialgleichungen.*
KČSN 1905, no. XVI., 5 stran.
P J: **36**(1905), 398, Petr
R: **14-II**(1906), 117, K. Petr
- [Z91] *Über eine birationale kubische Verwandtschaft und deren Anwendung.*
SAWW 114(1905), str. 669–691.
P J: **36**(1905), 731, E. Meyer
R: **14-I**(1906), 133–134, J. Cardinaal
- [Z92] *O determinantech.*
J. Barvič, Brno, 1905, 50 stran.
ČPMF: **34**(1905), 258–259, K. Petr
Mu2, str. 107
- [Z93] *Einheitliche Erzeugung der bekannten rationalen Kurven dritter Ordnung als Zissoidalen.*
KČSN 1906, no. XXX., 19 stran.
P J: **37**(1906), 612, Petr
R: **15-II**(1907), 115, K. Petr
- [Z94] *Príspevek k teorii diferenciálních rovnic lineárních.*
ČPMF 36(1907), str. 9–13.
J: **38**(1907), 370
R: **16-I**(1908), 109, K. Petr
- [Z95] *Konstruktion der rationalen Kurven dritter und vierter Ordnung respektive Klasse vermittelt der kollinear incidenten Elemente.*
SAWW 117(1908), str. 1167–1190.
P J: **39**(1908), 616, Jolles
R: **17-II**(1909), 12, J. Cardinaal

- [Z96] *Analytická geometrie. Svazek I. Geometrie bodu, přímky a kuželoseček.*
A. Piša, Brno, 1907, 184 stran.
ČPMF: **37**(1908), 71–74, J. Vojtěch R: **17-II**(1909), 150, M. Springer
- [Z97] *Einige Bemerkungen zu den zirkularen Zissoidalen als Fusspunktskurven.*
KČSN 1909, no. III., 8 stran.
P J: **40**(1909), 647, Petr
R: **20-I**(1912), 107, K. Petr
- [Z98] *Věta o trojúhelníku.*
ČPMF 39(1910), str. 35–36.
P
- [Z99] *Geometrický význam koeficientů rovnice kuželosečky opsané danému trojúhelníku.*
ČPMF 39(1910), str. 36–37.
P J: **41**(1910), 656, Petr
R: **20-I**(1912), 103, K. Petr
- [Z100] *Einige Eigenschaften der Osculationstripel am Kegelschnitte.*
KČSN 1910, no. V., 6 stran.
P J: **41**(1910), 655, Petr
J: **42**(1911), 565, Zacharias
R: **21-I**(1913), 111, K. Petr
- [Z101] *Zur Theorie der Fokale.*
KČSN 1911, no. IV., 16 stran.
P J: **42**(1911), 615, Salkowski
R: **21-I**(1913), 111, K. Petr
- [Z102] *O průsecích kuželosečky s fokálou.*
ČPMF 40(1911), str. 1–9.
P R: **21-II**(1913), 103, Fr. Velíšek
- [Z103] *Některé vlastnosti oskulačních trojin na kuželosečce.*
ČPMF 41(1912), str. 519–523.
R: **21-II**(1913), 107, Fr. Velíšek

Litografie

- [Z104] *O determinantima. Predavanja u zimskom semestru godine 1897/8.*
Zagreb, 112 stran.
- [Z105] *O plohama i krivuljama u prostoru. Predavanja u ljetnom semestru godine 1898.*
Zagreb, 152 stran.

Matematické otázky

[Z115] *Question 207.*

Correspondance nouvelle mathématique 2(1876), str. 402.

S: 9(1876), 735

[Z116] *Question 435.*

Correspondance nouvelle mathématique 4(1878), str. 366.

S: 11(1878), 821

PŘEHLED PEDAGOGICKÉ ČINNOSTI KARLA ZAHRADNÍKA

I. Univerzita v Záhřebu

Karel Zahradník působil na chorvatské univerzitě Františka Josef I. v Záhřebu v letech 1876 až 1899 jako řádný profesor matematiky. Vyučoval chorvatsky, přednášky však do přehledů zapisoval chorvatsky a latinsky, jak bylo na univerzitě v sedmdesátých a osmdesátých letech 19. století ještě zvykem.¹ Vypsány měl tyto přednášky a cvičení — čísla vpravo značí počty hodin v obou semestrech:

1876/1877

Algebraička analiza (De algebraica analysi)	3/0	0/0
O determinantih (De determinantibus)	2/0	0/0
Algebraička analiza (nastavok) (De analysi algebraica)	0/0	1/0
Diferencialni računi (De calculo differentiali)	0/0	4/0
Analitička geometrija: ravnine (De geometria analytica plana)	0/0	2/0
Matematičke vježbe (Exercitationes mathematicae) (publicum)	0/0	0/1

1877/1878

Integralni račun (De calculo integrali)	4/0	0/0
Analitička geometrija u prostoru (De geometria analytica in spatio)	3/0	0/0
Rješitba jednačaba (De resolutione aequationum) (publicum)	0/1	0/0
Algebraička analiza (De analysi algebraica)	0/0	5/0
Teorija ploha i krivulja u prostoru (De superficiebus et curvis in spatio)	0/0	3/0

¹ Soupis pedagogické činnosti K. Zahradníka na chorvatské univerzitě byl sestaven podle vytištěných seznamů přednášek [1]. Je zřejmé, že pravopis některých chorvatských, ale i latinských slov kolísal.

1878/1879

Diferencijalni i integralni račun, 1. dio (De calculo differentiali et integrali, pars I.)	4/0	0/0
Teorija algebraičkih racionalnih krivulja (Theoria curvarum algebraicarum rationalium)	2/0	0/0
O funkcijah sa kompleksnom promjenljivicom (De functionibus cum variabili complexa)	2/0	0/0
Diferencijalni i integralni račun, II. dio (De calculi differentialis et integralis pars altera tradetur)	0/0	5/0
Analitička geometrija ravnine s obzirom na slušasce prirodoslovja (De geometria analytica plana)	0/0	2/0
O determinantih (De determinantibus)	0/0	1/0

1879/1880

O omeđenih integralih i o integraciji diferencijalnih jednačaba (De integralibus definitis et de integratione aequationum differentialium)	3/0	0/0
Analitička geometrija u prostoru (De geometria analytica in spatio)	3/0	0/0
O novijoj ili sintetičkoj geometriji (De geometria synthetica)	2/0	0/0
O rješitbi algebraičkih jednačaba (De resolutione aequationum algebraicarum) (publicum)	0/1	0/0
Algebraička analiza (De analysi algebraica)	0/0	4/0
Teorija ploha i krivulja u prostoru (De superficiebus et de curvis in spatio)	0/0	2/0
O integraciji diferencijalnih jednačaba (De integratione aequationum differentialium)	0/0	2/0

1880/1881

Diferencijalni račun (De calculo differentiali)	4/0	0/0
Analitička geometrija ravnine (De geometria analytica plana)	3/0	0/0

Izabrani dielovi integralnog računa (Calculi integralis partes selectae)	1/0	0/0
Diferencijalni te integralni račun, nastavak (De calculo differentiali et integrali, continuatio)	0/0	5/0
O krivuljah racionalnih (De curvis unicursalibus)	0/0	2/0
O integralih sa kompleksnom promjenljivicom (De integralibus cum variabli complexa) (publicum)	0/0	1/0

1881/1882

Algebraička analiza (De analysi algebraica) s osobitim obzirom na naravoslavce	3/0	0/0
Novija ili sintetička geometrija (De geometria synthetica)	2/0	0/0
Integralni račun, nastavak (De calculo integrali, continuatio)	3/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednačaba (De integratione aequationum differentialium)	0/0	3/0
Analitička geometrija čunosjeka (De sectionibus conii)	0/0	3/0
O plohah i krivuljah u prostoru (De lineis curvis in spatio)	0/0	2/0
Matematičke vježbe (Exercitationes mathematicae)	0/0	0/1

1882/1883

Diferencijalni te integralni račun (De calculo differentiali et integrali)	4/0	0/0
Analitička geometrija u prostoru (De geometria analytica in spatio)	3/0	0/0
Bellavitisova metoda ekvipolenaža (De methodo aequipollentium) (publicum)	1/0	0/0
O diferencijalnom te integralnom računu (De calculo differentiali et integrali) Nastavak	0/0	4/0
O determinantih te algebraičkih jednačbah, sa osobitim obzirom na prirodoslovce (De determinantibus et aequationibus algebraicis)	0/0	3/0
O plohah drugoga stupnja (De superficiebus secundi ordinis)	0/0	1/0

1883/1884

Integralni račun (nastavak)		
(O integraciji diferencijalnih jednačaba)		
(De calculo integrali, continuatio)	3/0	0/0
Više algebra		
(De algebra superiore)	2/0	0/0
Teorija algebraičkih krivulja u ravnini		
(De planis curvis algebraicis)	3/0	0/0
Ob integralih sa kompleksnom promjenljivicom		
(De integralibus cum variabli complexa)	0/0	1/0
Integracija diferencijalnih jednačaba		
(De integratione aequationum differentialium)	0/0	3/0
Algebraička analiza,		
sa osobitim obzirom na slušatelje naravoslovja		
(De analysi algebraica)	0/0	3/0
Algebraičke racionalne krivulje		
(De curvis algebraicis unicursalibus)	0/0	2/0

1884/1885

Diferencijalni te integralni račun		
(De calculo differentiali et integrali)	4/0	0/0
Analitička geometrija u prostoru		
(De geometria analytica in spatio)	3/0	0/0
O metodi ekvipolencija		
(De methodo equipollentium)	1/0	0/0
Diferencijalni te integralni račun, nastavak		
(De calculo differentiali et integrali)	0/0	5/0
Novija ili sintetička geometrija		
(De geometria syntetica)	0/0	3/0
Matematičke vježbe		
(Exercitationes mathematicae)	0/0	0/1

1885/1886

Teorija omeđenih integrala te integracija		
diferencijalnih jednačaba		
(De integralibus definitis et de integratione		
aequationum differentialium)	4/0	0/0
Analitička geometrija ravna, sa osobitim		
obzirom na slušatelje naravoslovja		
(De geometria analytica plana)	3/0	0/0

Riešitba algebraičkih jednačaba (De resolutione aequationum algebraicarum) (public)	1/0	0/0
Matematičke vježbe konstruktivne	1/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednačaba (De integratione aequationum differentialium)	0/0	5/0
O plohah te krivuljah u prostoru (De superficiebus et curvis in spatio)	0/0	3/0

1886/1887

O integraciji diferencijalnih jednačaba, i to diferencijalne jednačbe linearne i parcialne (De integratione aequationum differentialium)	2/0	0/0
Seminarske vježbe	2/0	0/0
Algebraička analiza (De analysi algebraica)	4/0	0/0
Algebraička analiza sa kompleksnom premjenljivicom (De analysi algebraica cum variabli complexa)	0/0	2/0
Teorija determinanta (De determinantibus)	0/0	4/0
Seminarske vježbe	0/0	2/0

1887/1888

Diferencijalni račun. I. dio (De calculo diferenciali et integrali, pars prima)	4/0	0/0
Analitička geometrija u prostoru (De geometria analytica in spatie)	3/0	0/0
Seminarske vježbe	2/0	0/0
Diferencijalni i integralni račun (De calculo differentiali et integrali)	0/0	4/0
O krivuljah algebraičkih (De curvis algebraicis)	0/0	2/0
Vježbe o plohah drugoga stupnja. U seminaru (Exercitationes de superficiebus secundi ordinis)	0/0	2/0

1888/1889

Geometrija sintetička (De geometria synthetica)	2/0	0/0
O riešitbi numeričkih jednačba (De resolutione aequationum)	1/0	0/0

O integralnom računu (De integrali calculo)	4/0	0/0
Seminarske vježbe (uporaba homog. koordinata, te iz diferenc. računa)	2/0	0/0
O krivuljah racionalnih (De curvis unicursalibus)	0/0	4/0
Metoda ekvipolencija (s obzirom na slušatelje naravoslovja) (Methodus aequipollentionum)	0/0	2/0
Vježbe za kandidate matematike	0/0	2/0

1889/1890

Integracija diferencijalnih jednačaba (De integratione aequationum differentialium)	4/0	0/0
Analitička geometrija u ravnini (De geometria analytica plana)	2/0	0/0
Vježbe u seminaru matematičkom (Exercitationes mathematicae in seminario)	2/0	0/0
Algebarska analiza (De analysi algebraica)	0/0	2/0
Teorija ploha te krivulja u prostoru (De superficiebus et de curvis in spatie)	0/0	2/0
O funkcijah sa kompleksnom promjenljivicom (De functionibus cum variabli complexu)	0/0	1/0
Matematički seminar	0/0	2/0

1890/1891

Diferencijalni te integralni račun, I. dio (De calculo differentiali et integrali, pars prima)	4/0	0/0
Teorija determinanta (De determinantibus)	3/0	0/0
Matematički seminar	2/0	0/0
O diferencijalnom te integralnom računu, nastavak (De calculo differentiali et integrali, continuatio)	0/0	3/0
O krivuljah algebraičkih (De curvis algebraicis)	0/0	3/0
Matematički seminar	0/0	2/0

1891/1892

Analitička geometrija u prostoru (De geometrica analytica in spatie)	3/0	0/0
O omedjenih integralih (De calculo integrali pars II)	2/0	0/0
O postanku te razvoju više analize (De historia calculi differentialis et integralis)	1/0	0/0
Seminar matematički	2/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednačaba (De integratione aequationum differentialium)	0/0	3/0
O riešitbi algebraičkih jednačaba (De resolutione aequationum algebraicarum)	0/0	2/0
O geometriji sintetičkoj (De geometria synthetica)	0/0	2/0
Matematički seminar	0/0	2/0

1892/1893

Algebarska analiza (De analysi algebraica)	3/0	0/0
Metoda equipolencija (s osobitim obzirom na slušatelje naravoslovja) (De equipolentium methodo)	2/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednačaba (nastavak) (De integratione aequationum differentialium)	2/0	0/0
Matematički seminar	2/0	0/0
Teorija racionalnih krivulja (De curvis unicursalibus)	0/0	3/0
Analitična geometrija u ravnini, osobito čujnosjeka (De geometria analytica)	0/0	3/0
Matematički seminar	0/0	2/0

1893/1894

Diferencijalni račun (De calculo differentiali)	4/0	0/0
Matematički seminar	2/0	0/0
O krivuljama u prostoru te o plohah (De curvis in spatie et de superficiebus)	2/0	0/0
Integralni račun (De calculo integrali)	0/0	4/0
O algebarskim krivuljama (De curvis algebraicis)	0/0	2/0
Seminar	0/0	2/0

1894/1895

Teorija omeđenih integrala (De calculo integrali par secunda)	4/0	0/0
O determinantima (De determinantibus)	2/0	0/0
Seminar	2/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednadžbi (De integratione aequationum differentialium)	0/0	4/0
Algebarska analiza (De analysi algebraica)	0/0	3/0
Matematički seminar	0/0	2/0

1895/1896

Integracija diferencijalnih jednadžbi, nastavak (De integratione aequationum differentialium, continuatio)	3/0	0/0
Izabrane česti iz algebarske analize (Partes selectae ex analysi algebraica)	1/0	0/0
Analitička geometrija čunosjeka (De sectionibus conicis)	2/0	0/0
Seminarske vježbe: osobito iz teorije funkcija i integracije diferencijalnih jednadžbi (Escercitationes in Seminario)	2/0	0/0
Analitička geometrija u prostoru (De geometria analytica in spatio)	0/0	3/0
Metoda ekvipolencija (Methodus aequipolentium)	0/0	2/0
O invarijantima i kovarijantima čujnosjeka (De invariantibus et covariantibus sectionum conii)	0/0	1/0
Seminar (Vježbe poglavito iz integracije diferencijalnih jednadžbi) (Seminarium (Exercitationes praecipue ex integratione aequationum differentialium))	0/0	2/0

1896/1897

Diferencijalni i integralni račun (De calculo differentiali et integrali. Pars prima)	4/0	0/0
Analitička geometrija ploha drugog stepena (De geometria analytica superficierum secundi ordinis)	2/0	0/0

Izabrane česti iz invarijantne teorije čujnosjeka i uporaba metode ekvipolencija (Partes selectae de invariantibus sectionum conii et de methodo aequipolentium)	1/0	0/0
Seminarske vježbe (Exercitationes in seminario)	2/0	0/0
Diferencijalni i integralni račun, nastavak (De calculo differentiali et integrali, continuatio)	0/0	4/0
O rješidbi algebrarskih jednadžbi (De resolutione aequationum algebraicarum)	0/0	2/0
Seminar (Seminarium)	0/0	2/0

1897/1898

Integralni račun, nastavak (De calculo integrali)	4/0	0/0
O determinantima (De determinantibus)	2/0	0/0
Matematički seminar (Seminarium)	2/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednadžbi (De integratione aequationum differentialium)	0/0	3/0
Teorija ploha i krivulja u prostoru (De superficiebus et de curvis in spatio)	0/0	3/0
Matematički seminar (Seminarium)	0/0	2/0

1898/1899

Integracija diferencijalnih jednadžbi, nastavak (De integratione aequationum differentialium)	3/0	0/0
Analitička geometrija ravnine (De geometria analytica plana)	3/0	0/0
Matematički seminar (Seminarium)	2/0	0/0
Integracija diferencijalnih jednadžbi – svršetak (De integratione aequationum differentialium)	0/0	3/0
Analitička geometrija ravnine (De geometria analytica plana)	0/0	3/0
Matematički seminar (Seminarium)	0/0	2/0

1899/1900²

Diferencijalni i integralni račun (De calculo differentiali et integrali)	5/0	0/0
Analitična geometrija u prostoru (De geometria analytica in spatio)	2/0	0/0
Matematični seminar (Seminarium)	2/0	0/0

II. C. k. česká vysoká škola technická v Brně

Karel Zahradník působil na C. k. české vysoké škole technické v Brně v letech 1899³ až 1916 jako řádný profesor matematiky. Vedl základní matematické kurzy pro studenty všech oborů (tj. kromě chemie), jedenkrát konal mimořádnou výběrovou přednášku.⁴ Vypsány měl tyto přednášky a cvičení — čísla vpravo značí počty hodin v obou semestrech:

1900/1901		
Mathematika, druhý běh ¹⁾	5/2	5/2
1901/1902		
Mathematika I. běh ²⁾	5/2	5/2
Mathematika ³⁾	5/1	5/1
1902/1903		
Mathematika II. běh	5/2	5/2
1903/1904		
Mathematika I. Základové vyšší matematiky ⁴⁾	6/2	6/2
1904/1905		
Mathematika II. běh	5/2	5/2
1905/1906		
Mathematika I. Základové vyšší matematiky	5/2	5/2
1906/1907		
Mathematika II.	5/2	5/2

² Podle [1] měl Karel Zahradník na zimní semestr školního roku 1899/1900 vypsány níže uvedené přednášky, které však již nekonal. Po odchodu na C. k. českou vysokou školu technickou v Brně jeho výuku na záhřebské univerzitě převzal mimořádný profesor V. Varičák.

³ Nepodařilo se dohledat *Programm českého vysokého učení technického v Brně na školní rok 1899–1900*. Výuka na škole se teprve rozjížděla; je velmi pravděpodobné, že Karel Zahradník přednášel *Mathematiku I.* v rozsahu 5/2 v obou semestrech.

⁴ Soupis pedagogické činnosti K. Zahradníka na C. k. české vysoké škole technické v Brně byl sestaven podle vytištěných seznamů přednášek [2].

1907/1908		
Mathematika I.	5/2	5/2
1908/1909		
Mathematika II.	5/2	5/2
1909/1910		
Mathematika I.	5/2	5/2
1910/1911		
Mathematika II. ⁵⁾	5/2	5/2
Metoda ekvipolencí ⁶⁾	0/0	1/0
1911/1912		
Mathematika I. Základy vyšší matematiky ⁷⁾	6/2	4/2
1912/1913		
Mathematika II.	5/2	5/2
1913/1914		
Mathematika I.	6/2	4/2
1914/1915		
Mathematika II.	5/2	5/2
1915/1916		
Mathematika I. Základy vyšší matematiky	6/2	4/2

Poznámky:

- 1) Předmět byl vyučován pro obory stavitelství a stavba strojů. Byl charakterizován takto: *Mathematika II. běh. Analytická geometrie v prostoru (pokrač.), omezené integrály. Integrály dvojité a mnohonásobné. Differenciální rovnice. Základy počtu variačního. Užití počtu diferenciálního a integrálního v teorii křivek a ploch.*
- 2) Předmět byl vyučován pro obory stavební a strojní. Byl charakterizován takto: *Mathematika I. Algebra a analysis. Pojem funkce. Rozdělení funkce. Nepřetržitost a mezní hodnoty funkcí o jedné proměnné. Pojem diferenciálního poměru a neurčitého integrálu. Pravidla pro differencování a určování neomezených integrálů funkcí, algebraických a elementárních funkcí, transcendentních. Maxima a minima, neurčité tvary. Vyvinování funkcí v řady, řady rozdílové; interpolece. Konvergence nekonečných řad; řada Taylorova.*

Nejhlavnější vlastnosti omezených integrálů a užití jich v geometrii pro případy jednoduché. Přibližná integrace, pravidlo Simpsonovo. Algebraické rovnice o jedné neznámé. Řešení rovnic číselných. Rovnice o několika neznámých. Vylučování neznámých.

Geometrie. a) v rovině: bod, přímka, křivky stupně druhého a některé jiné křivky v souřadnicích bodových a polárních; b) v prostoru: bod, rovina, přímka, koule, plochy rotační. Některé křivky prostorové.

- 3) Předmět byl vyučován jen pro zeměměřický kurz. Jeho náplň odpovídala předmětu Matematika I. Přednášky byly patrně spojeny s Matematikou I., odděleně probíhala cvičení.
- 4) Předmět byl vyučován pro všechny obory, tj. pro obor stavební, strojní a zeměřický. Jeho náplň byla charakterizována takto: *Mathematika I. Algebra a analysis. Pojem funkce. Rozdělení funkce. Nepřetržitost a mezní hodnoty funkcí o jedné proměnné. Pojem diferenciálního poměru a neurčitého integrálu. Pravidla pro differencování a určování neomezených integrálů funkcí, algebraických a elementárních funkcí, transcendentních. Maxima a minima, neurčité tvary. Vyvinování funkcí v řady, řady rozdílové; interpolace. Konvergence nekonečných řad; řada Taylorova. Nejhlavnější vlastnosti omezených integrálů a užití jich v geometrii pro případy jednoduché. Přibližná integrace, pravidlo Simpsonovo. Algebraické rovnice o jedné neznámé. Řešení rovnic prvních čtyř stupňů. Přibližné metody řešení rovnic číselných. Rovnice o několika neznámých. Eliminace.*
Geometrie. a) v rovině: bod, přímka, křivky stupně druhého a některé jiné křivky v souřadnicích bodových a polárních; b) v prostoru: bod, rovina, přímka, koule, plochy rotační. Některé křivky prostorové.
- 5) Předmět byl vyučován pro obory stavební, strojní, elektrotechnické a kulturní inženýrství.
- 6) Jednalo se o mimořádnou jednosemestrální výběrovou přednášku.
- 7) Předmět byl vyučován pro všechny obory, tj. pro obor stavební, strojní, elektrotechnický, kulturní inženýrství a zeměměřiče. Jeho náplň se shodovala s náplní dřívějšího předmětu *Mathematika I.*; došlo jen k přerozdělení výukových hodin mezi zimním a letním semestrem.

LITERATURA:

- [1] *Akademičke oblasti, osoblje i red predavanja na kr. sveučilištu Franje Josipa I u Zagrebu. U zimskom poljeću 1876/7, ..., U zimskom poljeću 1899/1900, Zagreb, 1876, ..., 1899.*
- [2] *Čís. král. česká vysoká škola technická v Brně. Program na studijní rok 1900–1901, ..., 1915–1916, Brno, 1900, ..., 1915.*

SEZNAM DOKTORSKÝCH PRACÍ OPONOVANÝCH KARLEM ZAHRADNÍKEM

V průběhu působení na univerzitě v Záhřebu Karel Zahradník posuzoval pouze deset doktorských prací (6 z matematiky a 4 z fyziky). První oponentský posudek napsal ve školním roce 1888/1889, poslední ve školním roce 1898/1899.

Doktorské práce byly v té době hodnoceny podle rakousko-uherského zákona z roku 1872, který vyžadoval předložení práce obsahující původní vědecký výsledek nebo kvalitní práci kompilačního, ale netriviálního charakteru. Tento zákon také nařizoval úspěšné absolvování hlavní a vedlejší rigorosní zkoušky.¹ Doktorské práce se dochovaly, neboť podle chorvatského zákona a podle univerzitního nařízení musely být vydány jako samostatné rozpravy. Víme, že většina obhájených prací náležela do druhé skupiny a že s největší pravděpodobností vznikly rozpracováním nejlepších studentských seminárních prací nebo modifikací domácích prací napsaných pro tzv. zkoušky učitelské způsobilosti. Karel Zahradník byl jako ředitel matematického ústavu a vedoucí matematického semináře členem komise pro zkoušky učitelské způsobilosti, a tak měl jistě nezanedbatelný vliv také na témata doktorských prací.²

Hlavní zdrojem při vytváření tohoto seznamu doktorandů byla kniha *Filosofski fakultet*³ obsahující soupis kandidátů doktorátu, který byl pečlivě prověřen, opraven a doplněn. Nové informace byly získány na základě studia archivních materiálů uložených v archivu *Arhiv Filosofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*. Doplňující komentáře byl sestaveny na základě monografie *120 godina nastavne prirodoslovlja i matematike na Sveučilištu u Zagrebu* zpracovávající dochované archivní materiály;⁴ je v ní mimo jiné otištěn přehledný rejstřík nazvaný *Doktorati 1878–1933* obsahující zajímavé údaje o rigorosních zkouškách.

V následujícím seznamu je uvedeno jméno a příjmení doktoranda, datum a místo jeho narození, název jeho doktorské práce, jména oponentů,⁵ téma a datum hlavní a vedlejší rigorosní zkoušky. V poznámkách jsou uvedeny případné doplňující a vysvětlující informace.

¹ O rigorosním řízení na záhřebské univerzitě viz též kapitola věnovaná životu Karla Zahradníka.

² O dochovaných doktorských pracích viz Ž. Dadić: *Prilog poznavanju rada i djelovanja Karela Zahradnika*, str. 37–64, in S. Mardešić (ed.): *Karel Zahradnik (1848–1916)*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Spomenica preminulim akademikima, svezak 134, Zagreb, 2007.

³ S. Damjanović: *Filosofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Monografija*, Zagreb, 1998. Přehled udělených doktorátů je v [Ku] na stranách 325–358.

⁴ Viz [Kž]; o doktorských disertačních pracích je na stranách 403–411.

⁵ Druhým oponentem byl Vincenc Dvořák (1848–1922), od roku 1875 profesor fyziky na univerzitě v Záhřebu, Zahradníkův dlouholetý kolega a přítel.

• Matematika

David Segen (narozen 19. 12. 1859, Zagreb)

práce: *O asteroidi* ($x^2/3 + y^2/3 = a^2/3$)

opONENTI: K. Zahradník, V. Dvořák⁶

hlavní rigorosum:⁷ matematika a fyzika, 12. 7. 1888

vedlejší rigorosum:⁸ filozofie, 6. 4. 1889

Vladimír Varičák (narozen 26. 3. 1865, Švica u Otočaca)

práce: *Teorija nožištnich krivulja*

opONENTI: K. Zahradník, V. Dvořák

hlavní rigorosum: matematika a fyzika, 4. 1. 1890

vedlejší rigorosum: filozofie, 5. 1. 1890

Lubomír Ivanković (narozen 7. 5. 1868, Karlovac)

práce: ?⁹

opONENTI: K. Zahradník, V. Dvořák¹⁰

hlavní rigorosum: matematika a fyzika, 17. 5. 1895

vedlejší rigorosum: ?

Stanko Hondl (narozen 22. 10. 1873, Zagreb)

práce: *Teorija sfernih funkcija*

opONENTI: K. Zahradník, V. Dvořák

hlavní rigorosum: matematika a fyzika, 22. 5. 1897

vedlejší rigorosum: metafyzika a historie filozofie, 2. 5. 1898

Juraj Majcen (narozen 18. 1. 1875, Zagreb)

práce: *O nekojim projektivnim svojstvima paraboličkog cilindroida*

opONENTI: K. Zahradník, V. Dvořák

hlavní rigorosum: matematika a fyzika, 18. 1. 1898

vedlejší rigorosum: logika a historie filozofie, 29. 7. 1898

⁶ Zahradníkův stručný a kladný posudek je uložen ve fondu *Spisy* v Archivu Filozofické fakulty univerzity v Záhřebu pod číslem 58/1888.

⁷ Hlavní rigorosní zkouška byla dvouhodinová; její téma přímo souviselo s hlavním studijním oborem uchazeče.

⁸ Vedlejší rigorosní zkouška byla jednohodinová.

⁹ V knize *Doktorati 1878–1933* nejsou žádné informace o Ivankovićově doktorské práci a o vedlejším rigorosu. L. Ivanković byl pravděpodobně při obhajobě práce neúspěšný. Doktorský titul nezískal.

¹⁰ Zahradníkův stručný posudek na Ivankovićovu práci nazvanou *Droba kruga obzirom pravilne poligone* je uložen ve fondu *Spisy* v Archivu Filozofické fakulty univerzity v Záhřebu pod číslem 206/1890. V jeho závěru je doporučeno podrobit kandidáta „přísné“ doktorské zkoušce.

Oton Kučera (narozen 1. 1. 1857, Zagreb)

práce: *O Marinu Getaldiću: patriciju dubrovačkom, znamenitom matematiku i fiziku na početku 17. vijeka*

oponent: K. Zahradník, V. Dvořák

hlavní rigorosum: matematika a fyzika, 29. 7. 1899

vedlejší rigorosum: psychologie, metafyzika, literatura a filozofie, 8. 7. 1899

• Fyzika

Franjo Divić (narozen 10. 11. 1854, Beravci u Velika Kapanica)

práce: *Uzroci djelovanja zemlje na magnete i električne struje*

oponent: V. Dvořák, K. Zahradník

hlavní rigorosum: fyzika a matematika, 30. 7. 1881

vedlejší rigorosum: filozofie, 30. 7. 1881

Andrija Mohorovičić (narozen 25. 1. 1857, Volosko¹¹)

práce: 1) *Nekoliko opažanja o vertikalnoj komponenti gibanja oblaka,*

2) *Nekoji rezultati opažanja oblaka na nautičkoj školi u Bakru,*

3) *Dnevna i godišnja perioda oblaka u Bakru*

oponent: V. Dvořák, K. Zahradník

hlavní rigorosum: fyzika a matematika, 18. 3. 1893

vedlejší rigorosum: filozofie, 5. 3. 1894

Stanko Plivelić (narozen 3. 5. 1868, Karlovac)

práce: *Kritički prijedlog dosadanjih teorija o atmosferskom elektricitetu*

s osobitim obzirom na Palmieriovu teoriju kondenzacije

oponent: K. Zahradník, V. Dvořák

hlavní rigorosum: fyzika a matematika, 27. 10. 1899

vedlejší rigorosum: –¹²

Ladislav Stjepanek (narozen 7. 11. 1874, Novi Sad)

práce: *Maxwellova teorija o elekticitetu*

oponent: V. Dvořák, K. Zahradník¹³

hlavní rigorosum: fyzika a matematika, 26. 7. 1900

vedlejší rigorosum: logika, literatura a filozofie, 6. 10. 1898

¹¹ Volosko je dnes součástí Opatije ležící v Istrii.

¹² Plivelićova práce byla kladně hodnocena V. Dvořákem a K. Zahradníkem dne 29. března 1898 (viz *Doktorati 1878–1933*), ale S. Plivelić propadl u hlavní rigorosní zkoušky z matematiky a fyziky u profesorů V. Dvořáka a D. Segena, proto doktorát nezískal.

¹³ Stjepanekova doktorská práce byla kladně hodnocena V. Dvořákem a K. Zahradníkem dne 15. července 1898. Podle údajů uvedených v knize *Doktorati 1878–1933* skládal L. Stjepanek hlavní rigorosní zkoušku z fyziky a matematiky u profesorů V. Dvořáka a V. Varićak dne 26. července 1900 a doktorát získal až v roce 1900, tj. po Zahradníkově odchodu do Brna.

LITERATURA:

- [Kž] Kučan Ž.: *120 godina nastave prirodoslovlja i matematike na Sveučilištu u Zagrebu, 21. travnja 1876 – 21. travnja 1996, Spomenica PMF*, Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb, 1996.
- [Ku] Kurjak I., *Doktorati na Filozofskom fakultetu od 1878 do 1998*, str. 325–358 in Damjanović S. (urednik): *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1998.

KORESPONDENCE KARLA ZAHRADNÍKA

Během svého více než dvacetiletého pobytu v Záhřebu a později patnáctiletého působení v Brně udržoval Karel Zahradník těsné kontakty s rodinou, přáteli, učiteli, spolužáky a žáky žijícími v Čechách, resp. později v Záhřebu. Na základě několikaletého rozsáhlého studia v českých i chorvatských archivech se podařilo najít jen torzo korespondence, 88 dopisů, které Karel Zahradník napsal v letech 1874 až 1915.

Zahradníkovy dopisy poskytly bohatý a neocenitelný materiál pro biografickou část této monografie. Obsahují totiž informace o jeho odborné, pedagogické i popularizační práci na záhřebské univerzitě a v chorvatské akademii, charakterizují jeho účast na některých vědeckých, vzdělávacích, kulturních i politických aktivitách v Chorvatsku v poslední třetině 19. století, ukazují však také jeho osobní a rodinné problémy a prohry. Mnohé z nich mají osobní charakter; naznačují jeho starosti související s úkoly na záhřebské univerzitě, jeho stesk po domově a jeho neutuchající touhu vrátit se do Čech zejména po úmrtí celé jeho rodiny.

Nedochovala se žádná rodinná korespondence; buď nepřežila Zahradníkovu stěhování do Čech nebo byla po jeho smrti zničena jeho druhou ženou. Až na nepatrné výjimky (F. J. Studnička) se také nedochovala Zahradníkova odborná korespondence a žádná korespondence, jejíž adresátem byl naopak Karel Zahradník.

V následující tabulce jsou informace o 88 dopisech, které K. Zahradník napsal. Byly získány na základě osobního studia v archivech, neboť žádný přehled Zahradníkovy dochované korespondence dosud neexistoval. Je třeba poznamenat, že tento seznam patrně není úplný, neboť je velmi obtížné zjistit, kde by se mohly nacházet další Zahradníkovy dopisy. Některé mohou být v různých, dosud nezpracovaných osobních archivních fondech nebo v soukromých rukách. Během studia v Chorvatsku se nepodařilo objevit rozsáhlejší soubor Zahradníkových dopisů ani v osobních pozůstalostech jeho kolegů, přátel či žáků, ani v archivních fondech Filozofické fakulty univerzity v Záhřebu.

Korespondence je v tabulce řazena abecedně podle jmen adresátů. U každého jména je připojena informace o počtu dopisů, resp. dopisnic (P), období korespondence a o místě uložení (MU). Zkratka LA PNP označuje Literární archiv Památníku národního písemnictví v Praze, zkratka AAV ČR představuje Archiv Akademie věd České republiky, zkratka CDA reprezentuje Ústřední státní archiv v Sofii (Централен държавен архив София), zkratka ANAZU značí Archiv Chorvatské akademie věd (Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjenosti). Dochovaná, česky nebo chorvatsky psaná, korespondence je uložena v osobních fondech jednotlivých adresátů, resp. ve spisovém fondu Chorvatské akademie věd.

Zahradník odesilatelem

Adresát	Období	P	MU
Adolf Heyduk	1905–1915	3	LA PNP
Arnošt Kraus	1893	2	AAV ČR
August Seydler	1889	1	AAV ČR
František Josef Studnička	1874–1903	73	LA PNP
František Karel Studnička	1900–1901	2	AAV ČR
Antonín Václav Šourek	1883	1	CDA
Josef Velenovský	1886	2	AAV ČR
Vincenc Vávra	1902	1	LA PNP
Chorvatská akademie věd	1882–1900	3	AHAZU

Poznámka:

ADOLF HEYDUK (1835–1923) byl známý český básník a spisovatel. Krátký čas byl Zahradníkovým kolegou na *prvním českém gymnasiu realním v Praze*.

ARNOŠT KRAUS (1858–1945) byl profesorem německého jazyka a historie na české univerzitě v Praze.

AUGUST SEYDLER (1848–1891) byl od roku 1881 mimořádným profesorem fyziky a astronomie na pražské univerzitě a o rok později se stal profesorem české univerzity.

FRANTIŠEK JOSEF STUDNIČKA (1836–1903) byl od roku 1864 docentem, resp. profesorem matematiky na pražské technice a od roku 1869 na české technice, od roku 1871 působil jako profesor matematiky na pražské univerzitě a od roku 1882 na české univerzitě. Byl Zahradníkovým učitelem, vzorem a později dlouholetým přítelem a rádcem.

FRANTIŠEK KAREL STUDNIČKA (1870–1955), syn Františka Josefa Studničky, byl profesorem biologie a zoologie nejprve na Masarykově univerzitě v Brně a později na Karlově univerzitě v Praze.

ANTONÍN VÁCLAV ŠOUREK (1857–1926) působil od roku 1880 na různých středních školách v Bulharsku, od roku 1891 byl profesorem deskriptivní geometrie na univerzitě sv. Klimenta Ochridského v Sofii.

JOSEF VELENOVSKÝ (1858–1949) byl profesorem botaniky na české univerzitě v Praze.

VINCENC VÁVRA (1859–?) byl spisovatelem a literárním historikem, učil na různých středních školách v Praze, Brně a Přerově.